

Een andere Wiskunde

Op basis van het werk van
Frans Coppelmanns

Jan Sterenborg
2018

Opgedragen aan Frans Coppelmans

Een andere wiskunde

In de jaren dat ik met Frans Coppelmanns samenwerkte is een geheel, althans bij mijn weten, nieuwe wiskunde ontstaan. Het hele proces heeft jaren geduurd (1970-1995) en nu vind ik weer de tijd er hernieuwde aandacht aan te besteden. Het was een zeer intensief proces met name was het moeilijk oude voorstellingen en beelden los te laten en er nieuwe voor in de plaats te zetten en dit alles dan ook nog in een samenhangend en coherent geheel.

De hele idee is bij Frans Coppelmanns ontstaan door de bestudering van het kinderspel en de analyse van kindertekeningen met name de compositie wetmatigheden in die tekeningen. Het idee, dat zo ontstond was, dat de mens en de beschaving, die hij voortbrengt onderworpen is aan een wetmatigheid. Dit wil overigens niet zeggen, dat de mens daarmee zijn vrijheid verliest, echter, dat al het menselijk handelen als grondslag eenzelfde principe kent. Naarmate we ons meer bewust worden van dit principe des te meer kan het dienen als sociale basis voor communicatie en samenwerking. Het is als met een spel, zodra er twee of meer mensen de regels accepteren dan kan er gespeeld worden. In het spelen kunnen zich verschillende spel-stijlen ontwikkelen.

Het Begin

Aller Anfang ist schwer

Waarom ontmoet je iemand op een bepaald moment in je leven? Bij mij was het zo dat toen ik Frans Coppelmanns ontmoette het was alsof ik in een nieuwe wereld binnen trad. Frans Coppelmanns was een beeldend kunstenaar en hij was een denker. Hij gaf vorm op een bijzondere wijze en hij dacht na over ons mensen en ons menszijn. Hij sprak met mij over een zeeformule die in ieder mens aanwezig was, een algemeen en universeel iets. Hoewel ik er in het begin niets van begreep werd ik er toch door aangetrokken en later, soms vele jaren later kon ik de draagwijdte van zijn benadering bevatten. Maar zelfs nu weet ik niet of ik alles gepakt heb. Maar van wat ik te weten gekomen ben, wil ik hier berichten.

Frans begon in zijn schematische weergaven altijd met een 0 (nul) en dat was voor mij iets onbegrijpelijks, later besepte ik dat hij verwees naar het onzichtbare dat er al is voordat we aan iets beginnen. Maar voor mij was het begin iets meer tastbaar uitgedrukt in een punt, één punt. Hoewel een punt in feite ook niet tastbaar is, het heeft geen massa, het is een positie. Dus tegenstrijdigheden al vanaf het begin. Toch door alle verwarring heen ontstond er gaandeweg een helder beeld.

1 stond tegenover 0 en tegenover veel. De nul is overigens pas als laatste aan onze getallenreeks toegevoegd 1,2,3,4,5,6,7,8,9,0 en dat was in India. Pas toen de nul bekend werd, kon het 10-tallig stelsel waar wij nu nog gebruik van maken geboren worden. En hoezeer we nu nog denken, dat dit 10-tallige stelsel "het" systeem is, zo zal duidelijk worden dat er naast het systeem van de aantallen, er ook nog een systeem van aantallen in vormen bestaat, een soort universeel Lego.

De grondgedachte van hetgeen hier gepresenteerd wordt is om met zo min mogelijk aannames¹ zoveel mogelijk voort te brengen.....Zo is het begrip Wis-kunde zelf ook informatief: met andere woorden de kunst van het wissen oftewel uitvegen van dat wat overbodig is.

Het meest een-voudige uitgangspunt in mathematische zin is één punt

1 ■

De paradox is natuurlijk wel dat deze meest eenvoudige situatie tevens de meest complexe is...ik denk maar even aan het gegeven, dat er in de historie van de mensheid naast de vele goden die men aanbad er ineens sprake was van één God...wat heeft dit niet alles teweeg gebracht...toch heeft de aanvaarding van dat principe dat er één God is enorme consequenties: er ontstaat ineens een religieus - sociaal veld dat er daarvoor niet was.

Het opleggen van dat één God principe daarentegen heeft nooit veel goeds opgeleverd. Het is daarom beter dat we uitgaan van een aanname, stel dat. Dan is iedereen vrij uit te gaan van die aanname of niet.

¹ Ockham's rasoer oftewel the law of parsimony